

Obrazové přílohy

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. Q, Řada teatrologická a filmologická. 2000, vol. 49, iss. Q3, pp. [179]-200

ISBN 80-210-2349-X

ISSN 1212-3358

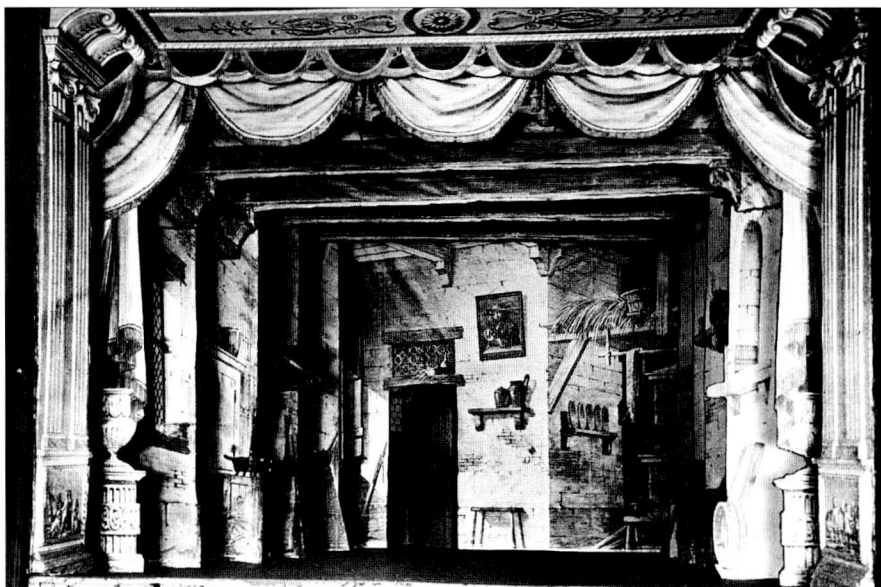
Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/114623>

Access Date: 16. 02. 2024

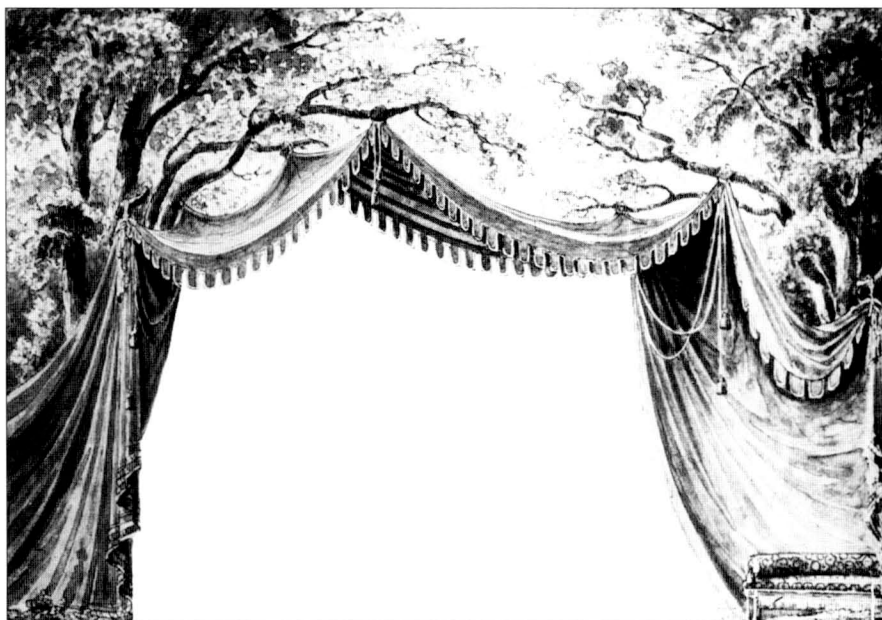
Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

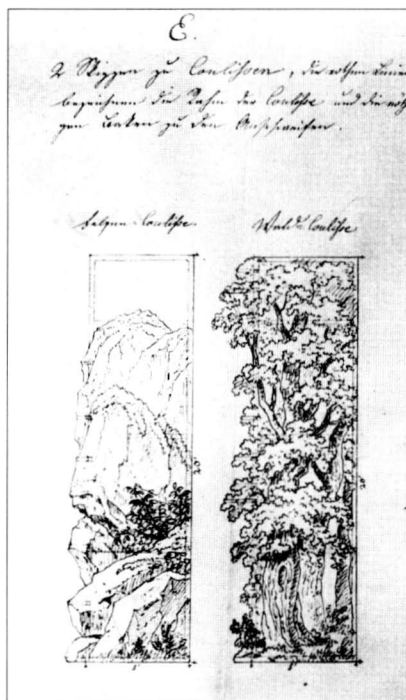
OBRAZOVÉ PŘÍLOHY

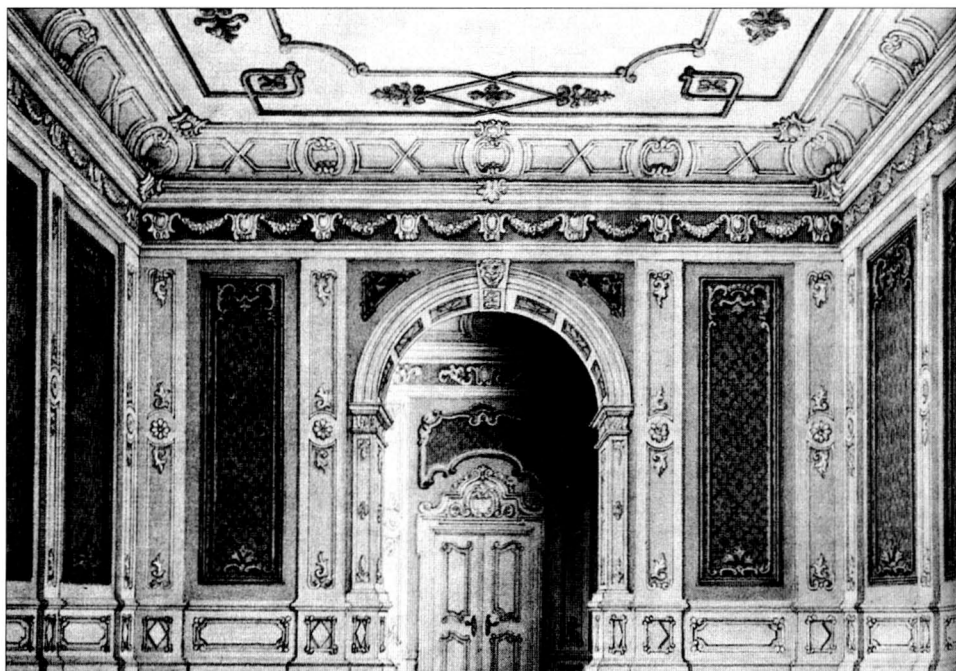
Joseph Platzer: dekorace **Selská světnice**, vyhotovená pro zámecké divadlo rodu Waldstejnů v Litomyšli (1797):
příklad kulisové dekorace běžného typu v níž se začíná náznakově prosazovat tendence k propojení postranních
kulis a stropních sulit v primitivním typu oblouku.

Tobias Mössner: návrh oblouku **Stanová draperie** pro dekoraci zobrazující prostředí vojenského tábora
(Stavovské divadlo 1846).

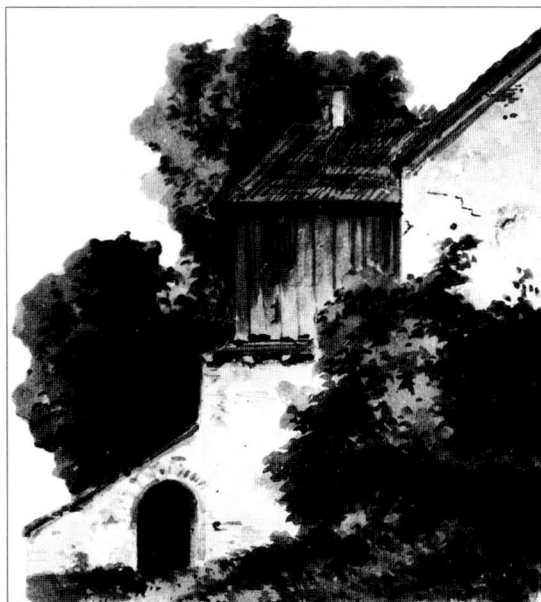
Tobias Mössner: náčrtek dvou postranních kulis **Skála** a **Lesní kulisa** (Stavovské divadlo 1847): příklad postranních kulis, jejichž plátno bývalo napnuto na latovém rámu, eventuálně aplikováno na pevných podložkách.

Tobias Mössner: výtvarný návrh dekorace **Moderní elegantní pokoj v rokokovém stylu** (Stavovské divadlo 1841): příklad dekorace s obloukem, respektive prolomeným předním prospektem a zadním prospektem (část zadního prospektu viz ve výřezu oblouku).

Dvě části „wandeldekorace“ **Podunajské krajiny**, pořízené pro divadlo v Josefstadtu k inscenaci Toldovy hry *Der Zauberschleier* — táž dekorace účinkovala i v německých představeních této hry uskutečňovaných v Novém divadle v Růžové ulici roku 1842.

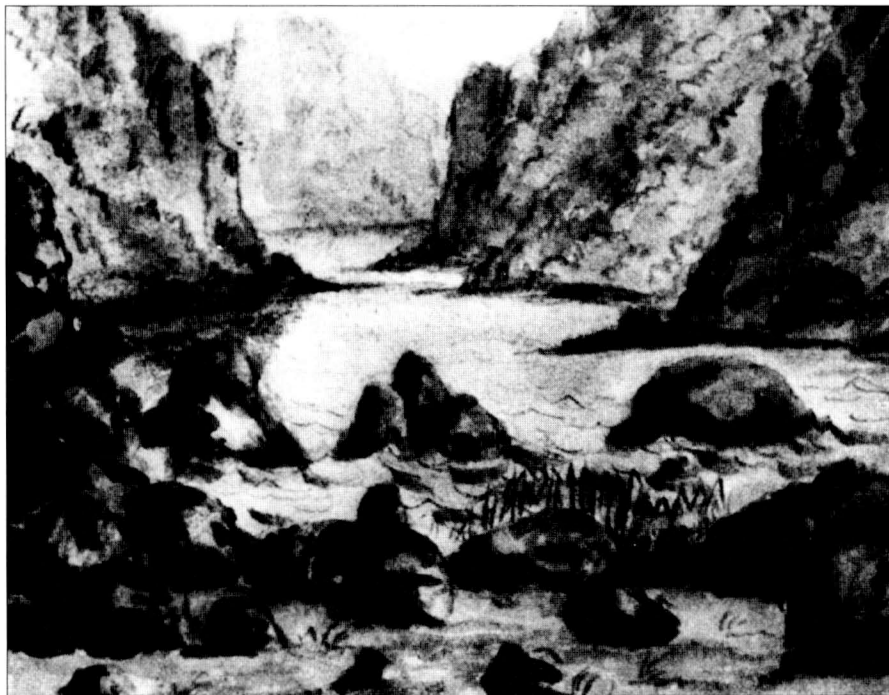
Josef Macourek: výtvarný návrh postranní kulisy, tzv. „zdi“, k dekoraci **Vesnice** (Prozatimní divadlo 60. léta): příklad boční stavěcí kulisy, jejíž plátno je aplikováno na latovém rámu a pevně podložce.

Josef Macourek: výtvarný návrh centrální závěsné plátěné kulisy prostřiháním upravené do podoby oblouku, tvořící součást dekorace **Transparentní les** (Prozatímní divadlo 1865).

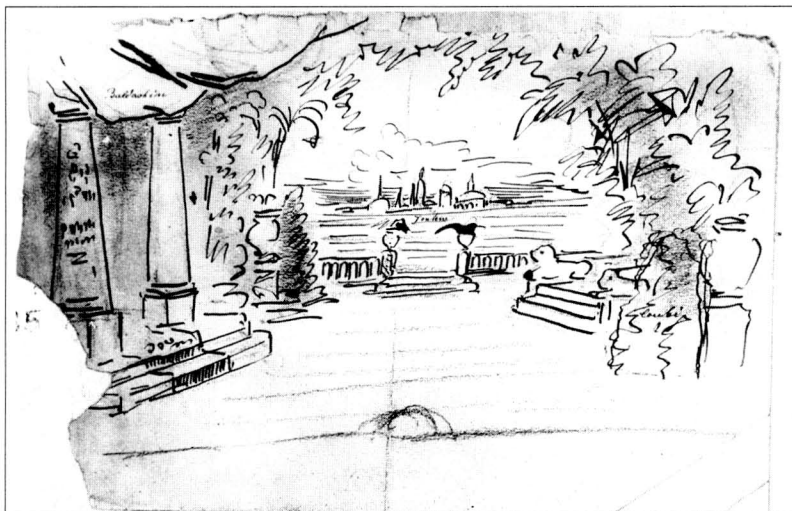
Josef Macourek: výtvarný návrh oblouku, respektive předního prospektu do dekorace zpodobující interiér palácového typu (Prozatímní divadlo, datum pořízení dekorace se nepodařilo zjistit).

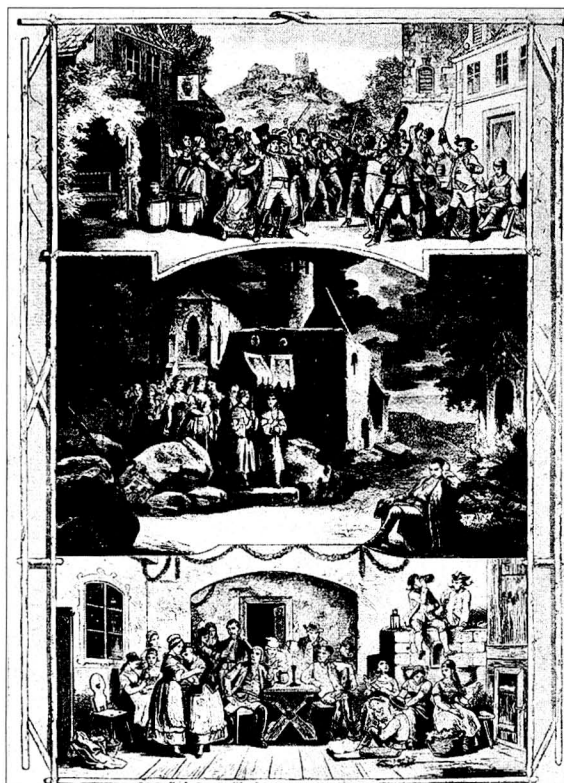
Skica dekorace Josefa Macourka ke 3. jednání inscenace Šeborovy opery *Svatojanské proudy* (Prozatímní divadlo 1871) nacházející se v režijní knize Eduarda Chvalovského (kolorovaná kresba).

Eduard Herold: maketa dekorace ke 2. jednání Šeborovy opery *Nevěsta husitská* (Prozatímní divadlo 1868).

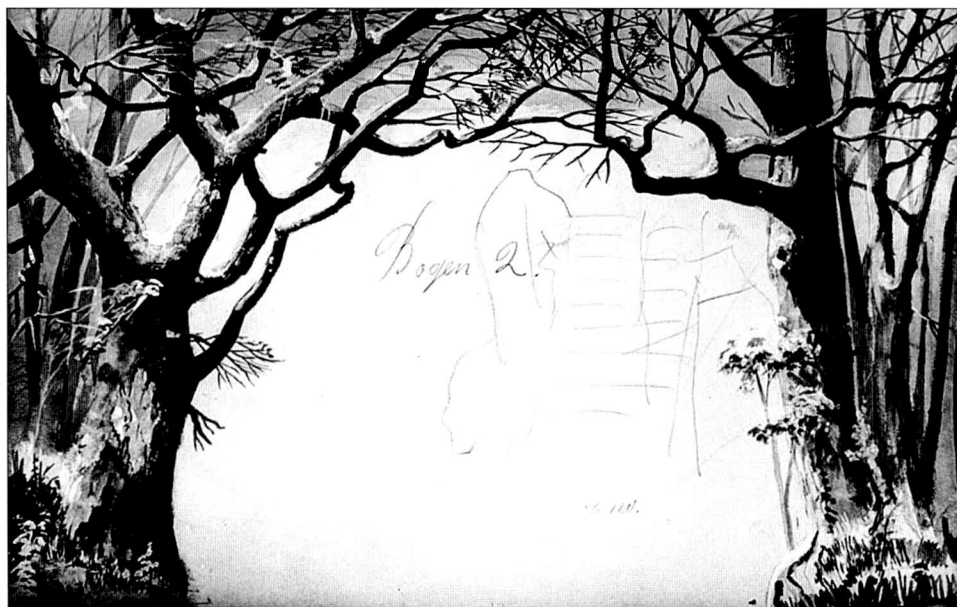
Hugo Ullik: skica výtvarného návrhu dekorace k bližšie neurčenej hre — príklad kulisovej dekorace, ve které se vedle oblouků výrazně uplatňují plastické prvky.

Hugo Ullik: jevištní výprava k inscenaci Smetanova *Tajemství* (Prozatímní divadlo 1878) zachycená Antonínem Gareisem v kresebném a ryteckém podání tří klíčových scén opery na ilustraci uveřejněné v časopise Světozor.

Hugo Ullik: maketa dekorace k 1. jednání adaptace Vernova románu *Děti kapitána Granta* (Nové české divadlo 1880).

Josef F. Haiss: výtvarný návrh oblouku k dekoraci *Zimní krajina* (Prozatímní divadlo 1880?).

Eduard Chvalovský: výtvarný návrh výpravy k inscenaci Smetanovy opery *Dvě vdovy* (Prozatímní divadlo 1874) — záznam v Chvalovského režijní knize: příklad dekorace typu „uzavřeného salonu“, v níž se rozsáhle uplatňují plastické prvky.

Jan Václav Kautský: výtvarný návrh prospektu k dekoraci Vesnice, která se uplatnila v jubilejním nastudování *Prodané nevěsty* (Novoměstské divadlo 1882).

18 VII 1882

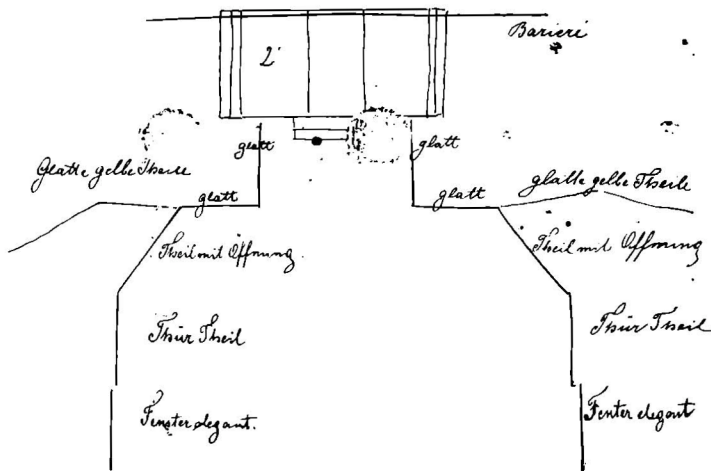
Drei vdovy.

I.

Park 13 auf 5. Wallbogen von Blamirk
auf 4. Baum von Tiliaci 4. rechts
L. auf 4. Linnen von Kartaginien
Mitte Riste mit Postament
L. auf 2. Schlossbau von Träbuzerei
auf 2. offnen Praktikabel Kronimabgabe.
R. auf 3. Veranden von Hugenotten mit
Abgängen (2-2 Abgängen R. auf 4. Abgängen
in d. H. H. Kupferbüchel.

II.

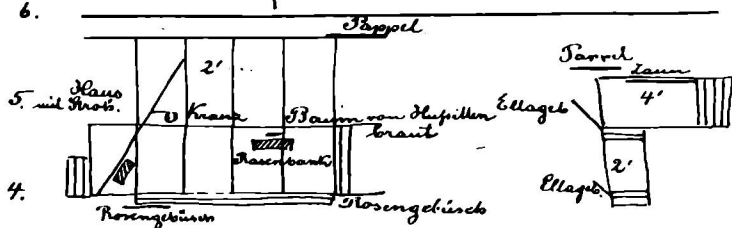
Garten (26) von Prioseki auf 5. -

16.

Prodání nevěsty.

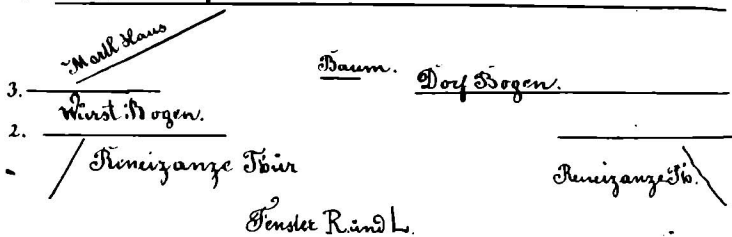
I. Akt. Varié auf 6.

3.

II Akt. Transp. Wald 6.

II
6.
5.
4.-
3
2

DANDY: Prignávám se vám, že jsem básník. Slgžil jsem pro vás madrigal.
 PIERROT: Tot přilís. Ten hlupak básníkem! Tot nad mou trpělivost. Ukáží
 mu, co je to básník. /Zaklepe, vejde do pokoje.
 HORTENSIE: Ach pane Pierrot. Pane Pierrote, můj přítel je básníkem a složil
 pro mne madrigal. /Pierrot se široce posadí na pohovku.
 DANDY: /Vyčítavě./ Poésie je mluvou úspěšných mravů. /K Hortensii/
 Kdo je ten muž, jenž se tak beztaktne usídlil na vašem otamanu.
 PIERROT: Ach ano. Poésie, tato mytologická kobyla, jež nese se na své m
 hřbetě...
 DANDY: Jak vulgární.
 HORTENSIE: Bolí vás snad hlava, pane Pierrote?
 PIERROT: /Tiskne hlavu v dlaních./ Promítně mi, skládám madrigal. Ještě
 dva poslední verše.
 DANDY: Jak si představujete pane básnické umění. Takté ještě žádný
 básník nesložil madrigalu.
 HORTENSIE: /K Dandy mu./ Prosim, přednesete svou básně.
 DANDY: Ano, ale je potřeba velmi se soustřediti. Je to velmi křehká básně.
 Abé nám blouzní už. A tobě markýzi
 paruka sedí zdá se nějak vadně.
 PIERROT: /Vpadne./ Toť víno cyperské se sladce nabíjí
 však šíjí, tvá, Cammarge je přec jen nad mě.
 (Jak to, pane Pierrote, že pokračujete v neznámé básni?
 HORTENSIE: Každý zlobocentva mi dovědí, že je to slavná Verlaineova básně.
 V "V trávě. Ubohý Verlaine jak sladký a jak ošklivý. Svě básně skládá
 v nejbídnějších sátech, neustále pln lásky.
 DANDY: /Zárgen./ Co se to stalo s mou pamětí, jak je to možné!
 PIERROT: A teď poslyštemně madrigal. Nenechtej pane náky na onu mytha-
 logickou kobylu! Spadnete a zkazíte si sako. Ben seir, měsíčku.
 DANDY: /Mezitím co Pierrot recituje, zmizí se scény./
 PIERROT: Blouznivá krásko Venuše Má paní
 Hle Váš oči slušely by šelmě
 Jsem chudý Šarlatán Vyznám se v šernování
 Mluv sladce Mluvte necitelně

V šermu se nevyznám Vyznám se za to v lhaní
 Fantasiemi vás oklamu
 Zabít se pro rym. Kdo mne za to haní
 Jsem chudý Šarlatán z mocného Pergamu

Neumím lhat Ty slzy tě je lázeň.
 Pro naše těla, jez níbi horečka
 Jsem věrný milence Jsem důvěřivý blázen
 Dvě děti Dvě šelmy Básník a herečka

/Vrhne se Hortensii do náruče./ Tři sta let bloudím světem a
 mil jí, jak je to jednoduché, jak je to jednoduché.

XXXXXXXXXX

IX.

Rej maskarád: Děti, starci, pokrmý, nápoje, ~~trubka~~ Trubka hlásí sole oslavenci
 Setarý FAGOT tančí s FLÉTNOU, SBOR je doprovází, tanče na svém místě.
 Pivo tančí s huzí nehou. Trio: Knechtík a věnečkem a vidličkou v ruce tan-
 čí s FAGOTEM a s FLÉTNOU. Všichni se tanejí v tanci o knedlík. Knedlík
 solo. Trio: Všichni. Maskary tanče. Slapák 2/4 a 3/4. /Divoky rej. Lid edstu-
 puje. FAGOT a FLÉTNA umírají s přehnanou tragičností. Přichází ŠARLATÁN
 a staví je do pláští, na nichž jsou křížky. Lid stájí zbožně a zalostně.

XXXXXXXXXX

Scéna jako v I

I. Moje Doprava
 přes lavičku

Náhrobek FAGOTA a FLÉTNY. Lavička. Biji hodiny. Z náhrobku vy-
 stupuje eleg-
 gantní dvojice a usedne na lavičku. V rukou mají řehtačky a klapačky.

MUŽ: /Zaklepe./ Slyšíš ten zvuk mrtvých šelstí! Kolik ráků, jsme kráceli
 se sem a smrti. Tech satů, tech krásných slov. /Zaklepe./ A teď prá-
 zdné zvuky...
 ŽENA: /Zařehtá./ Moje tělo, tak krásné. Dnes chraští kostmi. Prsa jež jsi

miloval, proměnila se v neurčitý prach a karminový růž neuchránil
 mých rtů od zkázy./ Postupně klapou a řehutají./
 MUŽ: Když jsem umřel, bylo mi sedmdesát let. Snad jsem žil jen pět roků?
 ŽENA: Žila jsem déle, milovala jsem. Chádil jsi do kavárny a debatoval celé
 večery. Kolik slov, jež neměla býti pronesena. Jak jsme mohli být
 šťastni, mlčíc za dlouhých procházek.
 MUŽ: Ctizádců! Kolik nocí jsem proto nešpal. To vše jsou ztracené ak-
 tivity.
 ŽENA: /Provinile, tiše./ Ano...
 MUŽ: Vzpomínám dne, kdy jsem tě poznal. Těch dlouhých pohledů, jimž jsme
 se spojovali kdekoliv.
 ŽENA: Cítíš, jak voní lípy! Spánek včel./ S úzkostí./ Možná že vyjde měsíc.
 MUŽ: Těch nocí, těch rozkoší. Neznámá úzkost. Ale bylo to krásné. Pamatuješ.
 Seděli jsme v zapadlém městě, mluvil a jsi mou pedobizau.
 ŽENA: ach, vzpomínám, byla jsem šťastna. Nemyslila jsem na výstavu, kde
 umístím tvůj portrét. Byla jsem tak šťastna.
 MUŽ: I bolest byla životem, vzpomínáš?
 ŽENA: A voněti ke květinám víc, než desáhnouti úspěchu.
 MUŽ: I jísti dobrá jídla bylo krásné, dívati se na obrazy, naslechnuti
 lahodným tónům,
 ŽENA: Bojím se, miláčku. Vteřiny padají. Slyšíš jejich děšť. Vidíš ji, už se
 nevrátí, minula. Žádný oíl, rákev za rakvi, ach jak tě milují! Vyjde
 měsíc, muz ji líb! Ano, miláčku, chce se mi spát, tento polibek se
 už nikdy nevrátí, tiškní mne víc, má lásko, chce se mi spát po tvém
 boku, hvězdičky budou padat, /Hodiny odbíjejí dvanáctou. Jak jsem
 šťastna, pojď, domů, tam kde jsou naše věčná lůžka/ jdou a před
 náhrobky se zhroutí./ Chce se mi tolik spát....

Na scénu přichází SYSIPOS a DIOGENES

DIOGENES: Co jsi dělal stále na světě?

SYSIPOS: Byl jsem ředitelem mnoha slavných podniků, byl jsem průmyslníkem
 bez konkurence. Jak jsem znučen užitečnými věcmi. ~~A co ty jsi dělal?~~

DIOGENES: /Vleze do sálu, natáhne budík, a zvoní./
 ČIŠNÍK: Pán si přeje?

DIOGENES: Ustup mi ze slunce. A proč myslíš, ~~klapou~~ že jsem si něco přál.
 ČIŠNÍK: Zvoní jsi. A kdykoliv někdo zazvoní, je to znamení, že si

něčeho přeje.
 DIOGENES: Jak jsi zachátral? Zvoním, protože se mi líbí hlas zvonku. Pochy-
 pám, jaká je v tom rozkoš, zvoní a naslechnuti tomu hlasu
 a ničeho si nepřát. ~~ČIŠNÍK~~

ČIŠNÍK: Jak račte. /~~Dojde k lanu.~~
 LAN: /~~Dojde k lanu.~~
 ČIŠNÍK: Tak jako přebýval Diogenes v sude
 tak může básník přebývat všude

ČIŠNÍK: Mlčíš, a dás mi mléko?
 LAN: ~~Neodm, neodm, tisíckrát neodm.~~

Já jsem ta nejšťastnější lan
 z mého mléka se neplatí žádná dan
 čas na mě kráse ničeho nemění
 jsem nejšťastnější lan ve službách umění.

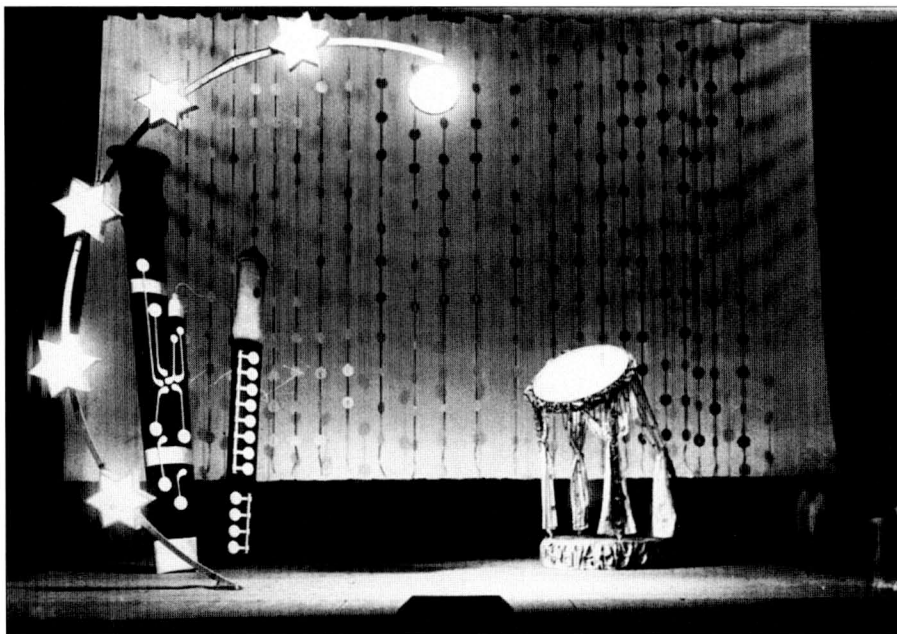
Ze všech nejšťastnější jsou ty chvíle,
 kdy žijeme jak stvoření jsme -bez účele
 neb každým krokem spěje všechno k zániku
 pochop to inteligentní číšník.

Dívka vytáhne z kapsy lanu:

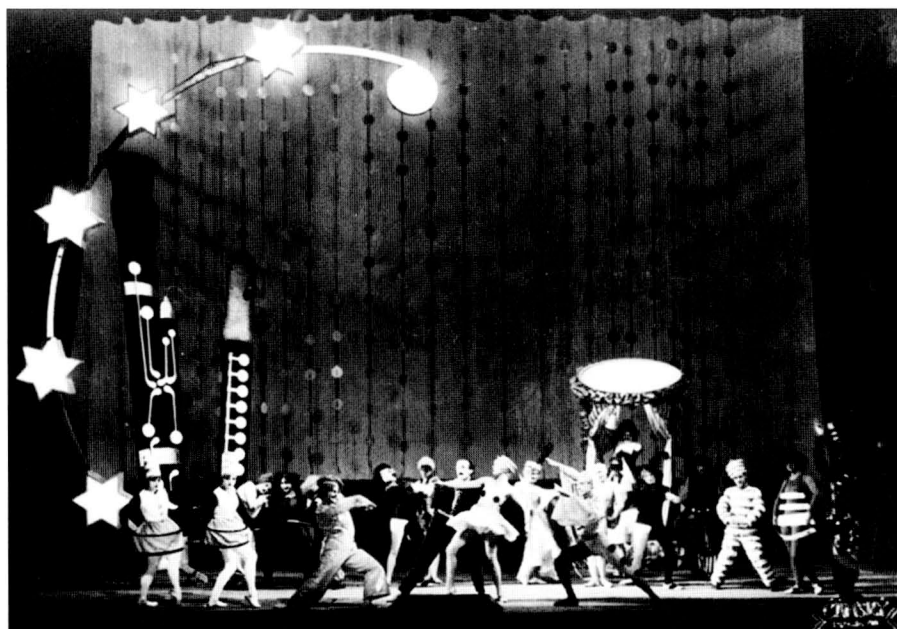
~~LAN: /~~Dojde k lanu.~~~~

Proto aby se přežilo umělecké nudě
 at přebýval básník všude jak přebýval Diogen v sude
 umění nemá zákon. Proto je mu třeba především přednost dát
 dovede vytrhnout z nudy, svěží dýchá a rezesmát.

K O N E C .

Scéna výtvarníka Františka Zelenky pro jeden z obrazů baletu *Fagot a flétna*. Národní divadlo v Praze.

E. F. Burian: *Fagot a flétna* (balet o předehře a pěti obrazech). Režie: Ferdinand Pujman. Výtvarník: František Zelenka. Choreografie: Saša Machov. Národní divadlo v Praze. Premiéra 2. února 1929.

Osobnosti Akademické scény: Bohumír Balajka, Jan Křapa a Karel Melichar

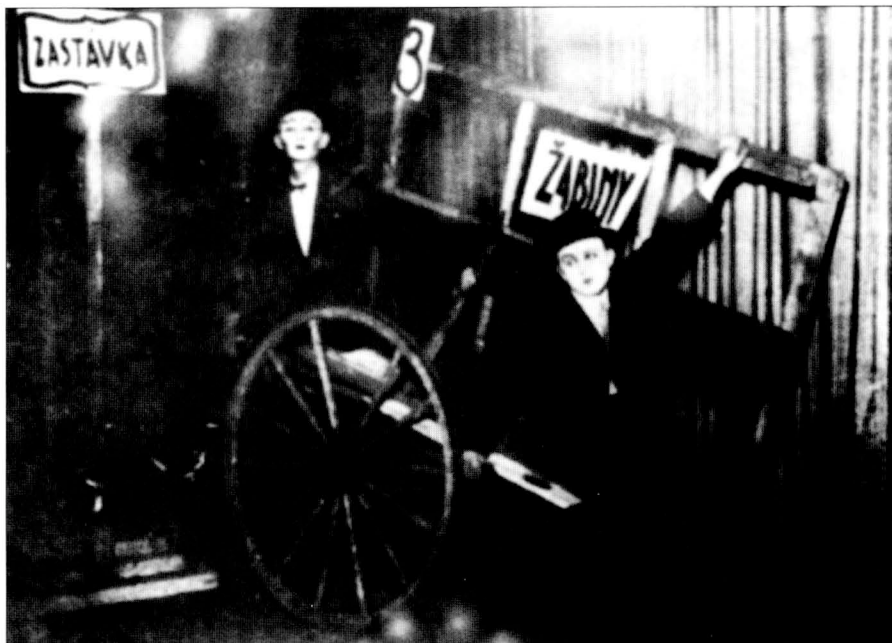
Shora Svatopluk Ježek, Věra Pešková-Bezdičková a František Kožík

Osobnosti Akademické scény: B. Balajka (Petr Pavel) a K. Melichar (Pavel Petr) v *Paradox revui*

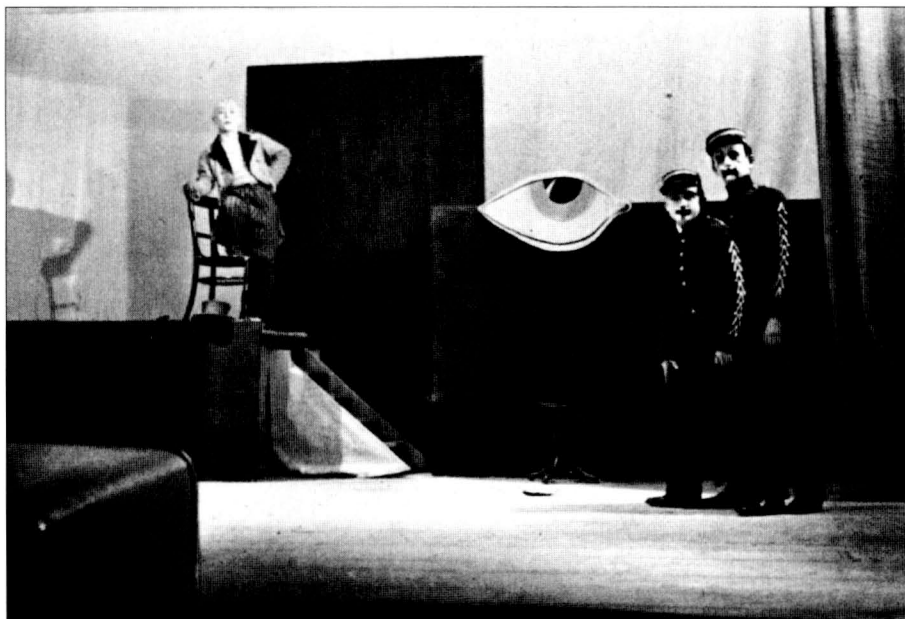
Any Mazánková a Maru Norová

Bohumír Balajka — Karel Melichar: *Rej-Pej revue* (premiéra 24. 11. 1928). Tramvajová scéna: K. Melichar (Hispano) a B. Balajka (Suissa).

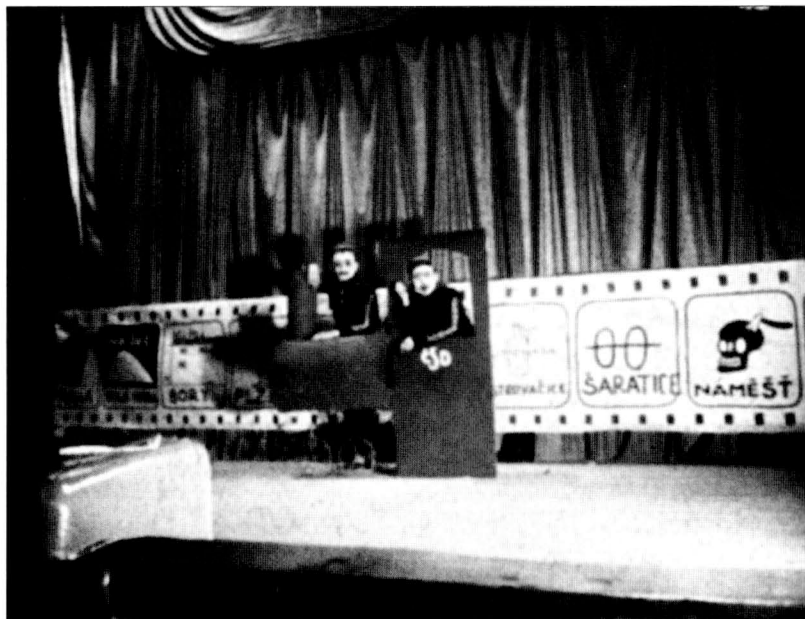
Rej-Pej revue, scéna u Tutanchamónovy pyramidy: uprostřed Maru Norová (Laura), Jan Křapa (egyptolog) a Any Mazánková (Klementa), po stranách v mumích Bohumír Balajka a Karel Melichar.

Vladimír Rýpar: *Paradox revue* (premiéra 2. 3. 1929). První obraz: Jan Křapa (Ursus), dole Bohumír Balajka a Karel Melichar ve studentských uniformách.

Paradox revue.

Dvojice Balajka — Melichar v *Paradox revue*.

Závěrečný obraz *Paradox revue*: uprostřed s rozpřaženými rukama autor Vladimír Rýpar, nad ním J. Dadák, stojící zleva Jan Kyšperský, Stanislav Vysloužil, Eva Bachrová, Any Mazánková, Jan Křapa, N. Krejčí, N. Seyfriedová, dole sedící Bohumír Balajka a Karel Melichar.

**FILM
STAR
REVUE**
PREMIÉRA
4.
DUBNA

PRODUKCE

AKADEMICKÁ SCÉNA NA VÝSTAVIŠTI

Libreto: S. Ježek a F. Kožík.
Režie: D. Chalupa.
Scéna: J. Ondra a L. Chalupa.
Overtura od St. Goldbacha.
Jazz Akascény.

V hlavních rolích:

**Pešková-
Bezdičková
Kožík**

Balajka a Melichar
Začátek o 1/2 8. hod. večer

Vstupné: 3 - 15 Kč.

Předprodej: Barvič a Novotný, Prolis, Nam. svob. 16

● 31. března o 4. hodině odpoledne
Paradox revue

● 1. dubna o 4. hodině odpoledne
REJ PEJ

● 4. dubna o půl 8. hodině večer
FILM STAR REVUE
PREMIÉRA

● 7. dubna o 4. hodině odpoledne
FILM STAR REVUE

13. a 14. dubna JARNÍ REVUE. Pouze dva dny.

Jarní
a letní
novinky
létak
dánských
i panských

L. Jeřábka

Brno, Česká 4

Křivá
akademická
lavina

Filmstudio U

ATELIER
A G A R

elegantní
dánsko-
klobouky

Koliste 694
Tel. 3221

FotoPetruj

přístroje a
fotopřehy
za nejnížší
cenou

Brno, Česká 4

Jarní
kvartety
— Brno

DERBY
V. DREXLER
Nam. svobody 11

Hotel a
Kavárna

JAKES
Kopečova 20

Soubor Akademické scény ve studiu brněnského Radiojournalu.